

माणदेश एक्सप्रेस

संपादक : दिपक गौतम प्रकाशे

मोबा. ९५९५०४७७६/९५०३६३८६८६

www.mandeshexpress.com

वर्ष : ६ वे

अंक : १०५

शनिवार दि. ०२ मार्च २०२४

किंमत २ रु • पाने : ४

RNI : MAHMAR/2017/77021

सर्व पक्षांना संपवून भाजपाला एकट्यालाच जीवंत राहायचंय? शिंदे गटाचा संतप्त सवाल

मुंबई:माणदेश एक्सप्रेस

लोकसभा निवडणूक अवघ्या काही दिवसांवर येऊन ठेपली आहे. त्यामुळे देशभरातील विविध पक्ष निवडणुकीच्या तयारीला लागले आहेत. युत्वा आणि आघाड्यांमध्ये जागावाटपासाठी बैठक चालू आहेत. महाराष्ट्रात महायुतीत भारतीय जनता पार्टी, शिवसेनेचा शिंदे गट, राष्ट्रवादीचा अजित पवार गट आणि इतर लहान पक्ष आहेत. या पक्षांमध्ये सध्या वाटाघाटी चालू आहेत. तसेच लोकसभा निवडणुकीनंतर काहीच महिन्यात विधानसभा निवडणूकही होणार आहे. त्यामुळे विधानसभेबाबतही विचार चालू आहे. अशातच काही जागांवरून महायुतीत तणाव निर्माण झाल्याचं चित्र पाहायला मिळत आहेत.

शिवसेना पक्ष फुटून देण गट पडले आहेत. त्यापैकी एक गट महायुतीत आहे. संयुक्त शिवसेनेच्या ५५ आमदारांपैकी ४० आमदार शिवसेनेच्या शिंदे गटात आहेत. तर

१५ आमदार शिवसेनेच्या ठाकरे गटात आहेत. तसेच संयुक्त शिवसेनेच्या १८ खासदारांपैकी १३ खासदार शिंदे गटात, तर ५ खासदार ठाकरे गटात आहेत. अशातच जे आमदार आणि खासदार ठाकरे गटात आहेत त्यांच्या जागा आपल्याला मिळाल्या यासाठी भाजपाकडून प्रयत्न चालू असल्याची चर्चा आहे. भाजपाला शिवसेनेसह राष्ट्रवादीच्या काही जागा हव्या आहेत. त्यासाठी महायुतीत वाटाघाटी चालू असल्याचं बोललं जात आहे. परंतु, यावर शिवसेनेच्या शिंदे गटाने तीव्र संताप व्यक्त केला आहे.

शिवसेनेच्या शिंदे गटातील नेते रामदास कदम यांनी जागावाटपावर भाष्य केलं आहे. रत्नागिरी मतदारसंघ मिळाल्या यासाठी भारतीय जनता पार्टी प्रयत्न करत आहे. यावर रामदास कदम म्हणाले, भाजपा रायगड आणि रत्नागिरीच्या जागेसाठी अग्रही आहे म्हणे तुम्ही (भाजपा) रायगडमध्ये सांगाल आम्हीच उद्या म्हणाल रत्नागिरीतही

आम्हीच त्यामुळे मला त्यांना सांगायचं आहे की, असं होत नसतं. रत्नागिरी ही आमची जागा आहे. तिथे आमचा उमेदवार निवडून आला आहे त्या जागेवर पूर्णपणे शिवसेनेचा अधिकार आहे. तुम्ही रत्नागिरीची जागा मागल, रायगडची जागा मागल, तुम्हाला (भाजपाला) सर्व पक्षांना संपवून एकट्यालाच जीवंत राहायचं आहे का? भाजपाविरोधात अधिक आक्रमक होत रामदास कदम म्हणाले, या सगळ्यांवरून असा

रत्नागिरी-सिंधुदुर्गचे विद्यमान खासदार आमच्या पक्षाच्या तिकीटावर निवडून आले आहेत. विद्यमान खासदारांची निवडणुकीआधीची शेवटची सभा मी स्वतः घेतली होती. मी सावंतवाडीला जाऊन शिवसेना उमेदवारासाठी प्रचारसभा घेतली होती. आम्ही आमच्या हक्काची जागा का सोडवी? आमच्या या भूमिकेमुळे युतीत अजिबात फूट पडणार नाही. प्रत्येकाला वाटतं की, माझा पक्ष मोठा झाला पाहिजे. त्यामुळे असा विषय काढून प्रयत्न केला जातो. हळूच विचारून पाहू जमलं तर जमलं असा असा प्रकार केला जातो. याचा अर्थ माझं आहे ते माझंच आहे आणि तुझं आहे ते पण माझंच आहे. राजकारणात असं कधी होत नाही.

संभाजी भिडेना पोलीस संरक्षण देण्याची आमदार गाडगीळांची मागणी

सांगली : माणदेश एक्सप्रेस

शिवप्रतिष्ठानचे संस्थापक संभाजी भिडे गुरुजी यांच्यावर मनमाड येथे झालेल्या भ्याड हल्ल्याचा शिवप्रतिष्ठानकडून जाहीर निषेध करण्यात आला असून हा हल्ला पूर्ण नियोजित होता असे पत्रक नगर प्रमुख अविनाश सावंत यांनी शुक्रवारी प्रसिद्धीस दिले आहे. तर भिडे गुरुजींना विशेष पोलीस सुरक्षा पुरवण्याची आमदार सुधीर गाडगीळ यांनी उपमुख्यमंत्री तथा गृहमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे मागणी केली आहे.

भिडे गुरुजी मनमाडचा कार्यक्रम आटोपून धुळ्याला निघाले असता काही समाजकंटकांनी गुरुवारी रात्री मोटार अडवून हल्ल्याचा प्रयत्न

केला. हा प्रकार म्हणजे पूर्वनियोजित कट होता असा आरोप नगर प्रमुख सावंत यांनी आपल्या पत्रकात केला असून असे प्रकार संघटनेचे कार्यकर्ते कदापि खपवून घेणार नाहीत, यापुढे जशास तसे उत्तर देऊ असेही या पत्रकात म्हटले आहे.

दरम्यान, भिडे गुरुजी हिंदू जनजागृतीसाठी व छत्रपती शिवाजी महाराज आणि संभाजी महाराज यांची महती सांगण्यासाठी वीर करत असतात. त्यांच्यावर वेळोवेळी हल्ले करण्याचे प्रयत्न झाले आहेत. यामुळे त्यांना विशेष पोलीस संरक्षण देण्याची मागणी आमदार गाडगीळ यांनी एका निवेदनाद्वारे गृहमंत्री फडणवीस यांच्याकडे केली आहे.

बेडकाने छाती फुगवली की त्याला वाटतं आपणं बैल आहोत, रुपाली चाकणकरांचा अमोल कोल्हेंना टोला

मुंबई:माणदेश एक्सप्रेस

राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शरदचंद्र पवार पक्षाचे खासदार अमोल कोल्हे यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेसवर ही टीका केली की त्यांना शिरूरमध्ये उमेदवारही मिळत नाही. याबाबत रुपाली चाकणकर यांना विचारलं असता त्यांनी अमोल कोल्हेंना बेडकाची उपमा दिली आहे. रुपाली चाकणकर असंही म्हणाल्या आहेत की आधी अमोल कोल्हेंनी स्वतःच्या घरासमोरचा रस्ता नीट करावा.

बेडकाने छाती फुगवली त्याला वाटतं आपण बैल झालो

असं वाटतं. उमेदवार वगैरे मिळत नाहीत अशी हास्यास्पद विधानं त्यांनी करू नयेत. कारण इतके दिवस मतदारसंघात न फिरकलेले अमोल कोल्हे आता त्यांच्या नाटकाच्या निमित्ताने लोकांशी संपर्क करण्याचा प्रयत्न करत आहेत. स्वतःच्या घरासमोरचा रस्ताही त्यांना पाच वर्षात करता आला नाही. तरीही आपण

मतदारसंघात आहोत असं सांगत आहेत. इतका आत्मविश्वास येतो कुठून हा प्रश्न आहेच.

सुनेत्रावाहिनी या विकासाच्या जोरावर सगळ्या उमेदवारांमध्ये निवडून येतील असा आम्हाला विश्वास आहे. संधी मिळाली आहे त्यांना ही चांगलीच गोष्ट आहे. एकाच व्यक्तीला पंधरा वर्षं संधी मिळाली आता आदरणी सुनेत्रा वाहिनीही चांगल्या मताधिष्ठांनाने निवडून येतील असं रुपाली चाकणकर यांनी म्हटलं आहे. तसंच अजित पवार हे लवकरच लोकसभेचे उमेदवार जाहीर करतील. प्रत्येक जागेवर

अजित पवार उभे आहेत असं समजूनच मतदान होईल यासाठी आम्ही पूर्ण प्रयत्न करू.

अजित पवार यांनी अर्थसंकल्प सादर केला. त्यानंतर आम्ही महिला भगिनींनी अजित पवारांचे आभार मानले कारण त्यांनी विकासाच्या दृष्टीने हा अर्थसंकल्प सादर केला. तसंच महिला घटकांचा चांगला विचार केला आहे. आशा वर्कर यांच्या मागण्या मान्य केल्या आहेत. तसंच त्यांना न्याय देण्याची भूमिकाही आपण घेतली आहे असंही रुपाली चाकणकर म्हणाल्या.

मुंबई:माणदेश एक्सप्रेस

महाराष्ट्रात गेल्या काही महिन्यांपासून मराठा आरक्षणाचा विषय तापला आहे. मराठा आरक्षणासाठी राज्यव्यापी आंदोलन उभारणारे मनोज जरांगे पाटील हे मराठा समाजाला ओबीसीतून आरक्षण घ्यावं, अशी मागणी करत आहेत. तर राज्य सरकार मराठा समाजाला स्वतंत्र आरक्षण देण्यावर ठाम आहे. दरम्यान, मनोज जरांगे यांनी त्यांची मागणी लावून धरल्यानंतर राज्य सरकारने कुणबी नोंदी असलेल्या मराठा कुटुंबियांना कुणबी जातप्रमाणपत्र देण्यास सुरुवात केली. याच काळात राज्याचे अन्न आणि नागरी पुरवठा मंत्री छगन भुजबळ यांनी मनोज जरांगे यांच्याविरोधात भूमिका घेतली. या काळात भुजबळ आणि मनोज जरांगे यांच्यात मोठा संघर्ष झाला. दोघांनीही एकमेकांवर एकेरी

भाषेत आणि खालच्या पातळीवर जाऊन टीका केली.

छगन भुजबळांचा मनोज जरांगे यांच्याबरोबर संघर्ष चालू असताना त्यांना त्यांच्या पक्षातून हवा तसा पाठिंबा मिळाला नाही. तसेच भुजबळ आणि उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर 'मराठा आरक्षणाचे विरोधक' अशी टीका होत होती. तर 'भुजबळ देवेंद्र फडणवीसांचा माणूस आहे', 'ते फडणवीसांची भाषा बोलत आहेत', अशी टीकादेखील झाली. या टीकेवर भुजबळ किंवा फडणवीस यांनी यापूर्वी कधी प्रतिक्रिया दिली नव्हती. फडणवीस यांनी अखेर आज यावर भाष्य केलं. ते टीव्ही ९ मराठीच्या

वार्षिक कॉन्फे्रन्समध्ये बोलत होते.

देवेंद्र फडणवीस म्हणाले, भुजबळ कोणाचा माणूस आहे असं म्हणता येईल का? मी राजकारणात यायच्या आधीपासूनच ते राजकारणात वरिष्ठ पदांवर आहेत. मी वयाच्या १९ व्या वर्षी १९८९ साली राजकारणात आलो. त्याच्या चार वर्षे आधी छगन भुजबळ मुंबईचे महापौर होते. काही बाबतीत आमच्यात साम्य आहे. भुजबळांचा इतिहास पाहिला तर त्यांचं मंडळ आयोगावरून शिवसेनेशी भांडण झालं होतं. मंडळ आयोगाला शिवसेनेचा विरोध होता. परंतु, भुजबळ मंडळ आयोगाचे समर्थक होते. त्यामुळे त्यांनी शिवसेनेला सोडली आणि ते शरद पवार यांच्याबरोबर गेले, ते काँग्रेसवासी झाले. त्यानंतर भुजबळ यांनी सातत्याने ओबीसींचा मुद्दा मांडला आहे.

ही गोष्ट खरी आहे की, मी सुद्धा माझ्या राजकारणाच्या पहिल्या दिवसापासून ओबीसींच्या बाजूने भूमिका ठेवली आहे. कारण माझं ठाम मत आहे की, आपल्याला सामाजिक न्याय करायचा असेल तर अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमातींना न्याय दिल्याशिवाय सामाजिक न्याय शकत नाही. त्याचप्रमाणे ओबीसींना न्याय दिल्याशिवाय सामाजिक न्याय होणार नाही. भुजबळांप्रमाणे माझीदेखील पहिल्या दिवसापासून ओबीसींच्या बाजूने भूमिका राहिली आहे. त्यांच्यात आणि माझ्यात हेच सर्वात मोठं साम्य आहे. आम्ही दोघेही ओबीसींच्या बाजूने आहोत. दरम्यान, मी ओबीसींच्या बाजूने असलो तरी मी मराठ्यांच्या विरोधात नाही. असं म्हणत फडणवीस यांनी मराठा आरक्षणाविषयी त्यांची भूमिका स्पष्ट केली.

अजित पवारांना बरोबर घेऊन शरद पवारांचा बदला घेतला का ?

मुंबई:माणदेश एक्सप्रेस

२०१९ मध्ये महाविकास आघाडी सरकार स्थापन झालं. त्यानंतर अडीच वर्षांनी हे सरकार पडलं. कारण एकनाथ शिंदे यांनी सर्वात मोठं बंड पुकारून थेट पक्ष प्रमुख उद्धव ठाकरेंनाच आव्हान दिलं. जेव्हा या सगळ्या घडामोडी घडल्या तेव्हा देवेंद्र फडणवीस यांनी एक वक्तव्य केलं होतं. की होय मी बदला घेतला. काही दिवसांनी तो शब्द त्यांनी मागे घेतला. मात्र उद्धव ठाकरेंनी विश्वासघात केला होता त्याचा बदला मी घेतला हे वक्तव्य जाहीर मुलाखतीत देवेंद्र फडणवीस यांनी केलं होतं. आता देवेंद्र फडणवीस यांच्यासह सत्तेत अजित पवारही आहेत. अजित पवारांना बरोबर

घेऊन शरद पवारांचा बदला घेतला का? या प्रश्नाचं उत्तर देवेंद्र फडणवीस यांनी दिलं आहे.

महाराष्ट्रात सुप्रिया सुळे विरुद्ध सुनेत्रा पवार अशी लढत झाल्यास पवार-विरुद्ध पवार संघर्ष पाहण्यास मिळेल.. याबाबत विचारलं असता देवेंद्र फडणवीस म्हणाले, पवार-विरुद्ध पवार असा संघर्ष बारामतीत पाहायला मिळू शकतो पण अशा गोष्टी राजकारणात होत असतात. शरद पवारांच्या आशीर्वादाने राज्यात मुंडे-विरुद्ध मुंडे संघर्ष पाहावा लागला. त्यांच्या आशीर्वादाने असे अनेक संघर्ष राज्याने पाहिले. आता कालचक्र याचं उत्तर त्यांना देतं आहे बाकी दुसर्णं काही नाही असं फडणवीस म्हणाले आहेत.

महाराष्ट्रातलं पवारपर्व होतं ते संपलंय का? हे विचारलं असता फडणवीस म्हणाले, मी पर्व वगैरे मानत नाही. ते महाराष्ट्रातले मोठे नेते आहेत. आजही ते संघर्ष करत आहेत. मात्र आज देशातली परिस्थिती एकच आहे लोकांना एकच नेतृत्व योग्य वाटतं ते मोदी यांचं नेतृत्व आहे.

राजकारणात आम्ही एक गोष्ट शिकलो आहे की कुणी धोका दिला, विश्वासघात केला तर त्याला उत्तर दिलं पाहिजे. राजकारणात अपमानही केले जातात त्याकडे दुर्लक्ष करता येतं. पण जर कुणी तुमचा विश्वासघात केला तर त्याला उत्तर दिलं पाहिजे. मी असं म्हणणार नाही की मी शरद पवार यांचा बदला घेतला. पण

माझ्याकडे संधी आली तर फायदा घेतला पाहिजे. माझ्याकडे संधी

आली त्याचा फायदा मी घेतला. माझ्याबरोबर जेव्हा विश्वासघात

होतो तेव्हा कालचक्र त्याचं उत्तर देतं.

उद्धव ठाकरेंना बरोबर घ्यायचं जाऊं टाकत आहेत. संजय राऊत अजूनही बेशुद्धच आहेत का? त्यांना अजूनही हॅलोसिनेशनस होतात का? आमच्याकडे दिव्हीत असे काही नेते नाहीत जे जाळं घेऊन फिरतात. महाराष्ट्राचा काही विषय असेल तर मला विचारलं जातं. त्यामुळे मला अद्याप कुणी विचारलं नाही

की उद्धव ठाकरेंवर जाळं टाकायचं का? त्यामुळे उद्धव ठाकरेंवर अशा प्रकारे जाळं टाकण्यात आलं आहे हे स्वप्न जरी संजय राऊत यांना पडलं असलं तरीही तसं काहीही घडलेलं नाही.

उद्धव ठाकरेंनी महाविकास आघाडीबरोबर जाण्याचा निर्णय घेतला त्याचदिवशी लोकांचा उद्धव ठाकरेंवरचा विश्वास उडाला. बाळासाहेब ठाकरेंवर जो विश्वास जनतेने टाकला होता तशी उद्धव ठाकरेंची आता विश्वासाहता

उरलेली नाही. मतभेद संपवता येतात, मनभेद संपवणं कठीण असतं. रोज उद्धव ठाकरेंनी मोदींवर टीका केली, शब्द वापरले, त्यांच्या सरकारमध्ये माझ्यासहीत सगळ्यांना टारगेट केलं आहे त्यामुळे आता मनभेद झालेत त्यामुळे त्यांना बरोबर घेणं शक्य आहे असं मला वाटत नाही. असंही देवेंद्र फडणवीस यांनी म्हटलं आहे. टीव्ही ९ मराठीच्या लोकसभेचा महासंभाम या कार्यक्रमात देवेंद्र फडणवीस यांनी हे वक्तव्य केलं आहे.

35 वर्षांची अविर्तन सेवा...

जवळे ज्वेलर्स & सन्स

8446321583 • मेन बाजार पेठ, आटपाडी

गुंतवणूक करा...उज्वल भविष्यासाठी...!

गोविंदपार्क

प्रमुख आकर्षण

भव्य अशी ५१ फुटी विठ्ठलाची मुर्ती

बुकिंग सुरु! बँक लोन सुविधा उपलब्ध

मोजकेच प्लॉट शिल्पक

साईटचा पत्ता : गट नं. ४४८, ४४९ मापटे मळा, आवळार्डे-गळवेवाडी रोड, आटपाडी

बुकिंगसाठी संपर्क : 9922523900 9423159191

उपलब्ध सुविधा

- अंतर्गत रस्ते
- गार्डन (Pay Area)
- स्ट्रीट लाईट
- रस्त्याच्या दोन्ही बाजूने झाडे
- सोसायटी ऑफीस
- सर्व सिटीला जाकीचे कंपाऊंड
- N.A.Plots
- स्वतंत्र Demarcation
- प्रत्येक प्लॉट ला पाणी कनेक्शन
- प्रत्येक प्लॉट चा स्वतंत्र ७/१९
- ३० व ४० फुटांचे अंतर्गत रस्ते
- अंडर ग्राऊंड ड्रेनेज सुविधा

कृषीविश्व

शेतीला जोड ससेपालनाची!

पूरक व्यवसाय

गेल्या काही दिवसांपासून शेतीला जोडव्यवसाय म्हणून इमूपालन, शेळी-मेंढीपालन याबरोबरच ससेपालनाचाही पर्याय शेतकरी निवडताना दिसत आहेत. आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, महाराष्ट्र, केरळमधील शेतकरी या व्यवसायातून दरमहा भरघोस उत्पन्न मिळवत आहेत. न्य व्यवसाय तुलनेने कमी आहेत. कमी भांडवल व जागा तसेच करण्यास अतिशय सोपा व्यवसाय म्हणून ससेपालनाकडे शेतकऱ्यांनी वळणे फायदेशीर ठरेल.

शेतकऱ्यांना जोडधंद्या म्हणून इमूपालन, शेळी-मेंढीपालन यासमवेतच ससेपालनाचा पर्यायही निवडता येईल. कमी भांडवल व जागा तसेच करण्यास अतिशय सोपा व्यवसाय म्हणून ससेपालनाकडे शेतकऱ्यांनी वळणे फायदेशीर ठरेल. सशांची वाढ झपाट्याने होत असल्याने यातून चांगल्यापैकी कमाई अल्प कालावधीत होऊ शकते. पशुतज्ज्ञांचा सल्ला घेऊन शेतकऱ्यांनी हा व्यवसाय केल्यास त्यातून चांगले अर्थार्जन मिळू शकते. शेड, शेत किंवा झोपडीमध्ये ससेपालन करता येते. आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, महाराष्ट्र, केरळमधील शेतकरी या व्यवसायातून दरमहा भरघोस उत्पन्न मिळवतात. रंगीबेरंगी व निरोगी ससेपालनामुळे त्यांच्या विक्रीची किंता नसते. मुख्य म्हणजे या व्यवसायात तुलनेने कमी स्पर्धा आहे. शिवाय, यासाठी कोणत्याही सरकारी परवानगी किंवा

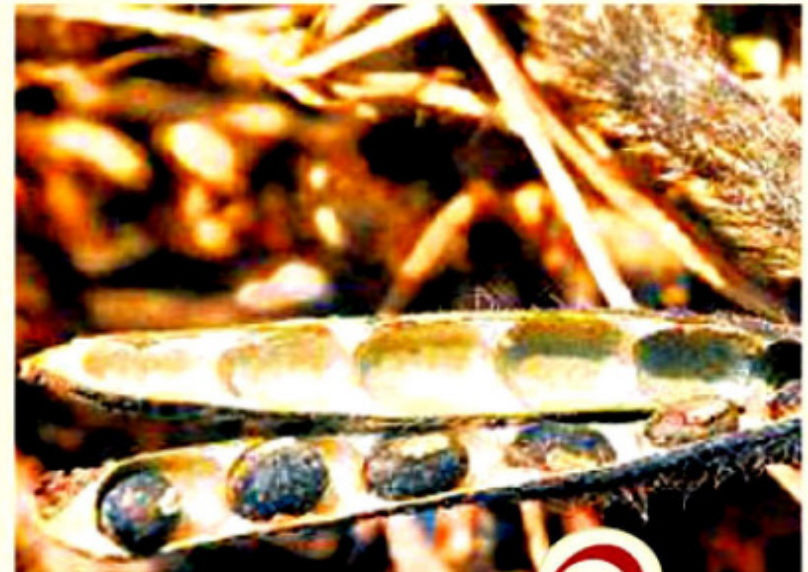
कागदपत्रांची गरज भासत नाही. कोंबडी, शेळ्या-मेंढीपालनातून क्वचितप्रसंगी दुर्गंधी अथवा विशिष्ट गंध निर्माण होऊ शकतो. तसा ससेपालनातून होत नाही, ही या व्यवसायाची जमेची बाब होय. अल्प भांडवल, कमी जागा, अत्यल्प परिश्रम ही या व्यवसायासाठी प्रमुख वैशिष्ट्ये म्हणता येतील. पोल्ट्री फार्मसाठी ज्याप्रमाणे विद्युत दिव्यांची गरज असते, त्याप्रमाणे ससेपालनासाठी वीजेची गरजही भासत नाही. शिवाय, सशांना खाद्यही कमी लागत असल्याने त्यावर होणारा खर्चही फारसा नाही. ससेपालनामध्ये रोगांचीही फारशी भीती नसते. ससेपालनासाठी प्रामुख्याने ब्रिडर ससे खरेदी करावेत. त्यासाठी जाळीचे बंदिस्त आवरण तयार केल्यास उत्तम। ब्रिडर ससे दर दीड महिन्याला पिले देतात. एकावेळी ब्रिडर ससा किमान

६ ते ७ पिले देतो. ब्रिडर ससे आपल्या पिलांना एक महिनाभर दूध पाजतात. त्यानंतर पिले खाद्य खाऊ लागतात. अशी पिले केवळ चार महिन्यातच अडीच ते साडेतीन किलो वजनाची होतात. मोठ्या व वजनदार सशांच्या मांसाला बाजारात चांगली किंमत मिळते. एक ससा किमान १०० रुपये किलोने विकला जातो. आपल्या गरजेप्रमाणे व जागेच्या उपलब्धतेप्रमाणे शेतकरी कितीही ससे पाळू शकतात. ब्रिडर ससे किमान १०० ते २०० घेतल्यास दरमहा ठराविक उत्पन्न मिळू शकते. किमान ५० ससे असले तरी दरवेळी ४४० ते ५०० याप्रमाणे तीन हजारांहून अधिक ससे आपल्याला वर्षभरातच मिळतात. प्रत्येक सशाची किंमत अंदाजे त्याच्या वजनाप्रमाणे तीन-चारशे रुपयांपर्यंत मिळते. याप्रमाणे वर्षभरात चांगली आर्थिक कमाई होऊ

शकते. केरळसह काही राज्यातील लोक अधिकांश मांसाहारी असून तेथे सशांना चांगली किंमत मिळते. अर्थातच केरळमध्ये सशांच्या मांसाला मोठी मागणी आहे. त्या राज्यात तीस हजारांहून अधिक लोक ससेपालनाचा व्यवसाय करतात तरी दिवसेंदिवस तेथील मागणी वाढती आहे. याशिवाय अनेक हॉटेल्समधूनही सशांच्या मांसाला वाढती मागणी आहे. सशाचे मांस कोवळे व लुसलुशीत असल्याने मांसाहारी मंडळी हे मांस खाण्यासाठी आग्रही असतात. सशांपेक्षा चिकनमध्ये चौपट खर्च अधिक असतो. चिकन खाल्ल्याने अनेकांना लज्जुपणा जडू शकतो. त्यामुळेही सशाचे मांस चोखंदळपणे निवडताना दिसतात. याशिवाय सशांमध्ये चिकनपेक्षा प्रथिने (प्रोटीन्स) चौपट असतात. एक किलो चिकनमध्ये निम्मी हाडे

असतात. याउलट सशांमध्ये हाडांचे प्रमाण तुलनेने अल्प आहे. सशात ३० टक्के हाडे व ७० टक्के मांस मिळते. त्यामुळेच सशाचे मांस खाण्याला प्राधान्य दिले जात असावे. सशाचे मांस विक्री करून जितका पैसा मिळतो, त्याहून अधिक पैसा त्याच्या कातडीच्या विक्रीतून मिळत असतो. सशाच्या चामड्यापासून विविध आकर्षक वस्तू बनवता येतात. लेडीज पर्स, लहान मुलांचे कपडेही सशांच्या चामड्यातून बनविले जातात. केरळमध्ये गेल्या दीड दशकापासून या व्यवसायासाठी राष्ट्रीयीकृत बँका शेतकऱ्यांना व इच्छुकांना कर्ज देतात. महाराष्ट्रातही असे प्रयत्न शेतकरी आणि बेरोजगार युवकांनी करून पहावयास हरकत नाही. ससेपालनातून देशाच्या परकीय गंगाजळीतही भरघोस भर पडते. रशिया, जर्मनी, पोर्तुगाल, आखाती देश, चीन, जपानसारख्या देशातही सशाचे मांस आवडीने खाळे जाते. त्यामुळे तेथील सशांच्या मांसाची मागणीही वाढती आहे. अमेरिका, चीनसह अनेक देशांत सशांच्या चामड्यापासून बनवल्या जाणाऱ्या वस्तूंना वाढती मागणी आहे. ससे मोठ्या प्रमाणावर निर्यात करणेही शक्य आहे. शेतकऱ्यांनी पत्रास जगांचा गट तयार करून हा व्यवसाय केल्यास ससे निर्यातही केले जाऊ शकतात. कमी भांडवलात व अत्यल्प कालावधीत उत्पन्न देणारे ससेपालनासारखे अन्य व्यवसाय तुलनेने कमी आहेत. महाराष्ट्रात अनेक बेरोजगारांनी व शेतकऱ्यांनी ससेपालनात रुची दाखवली असून त्यांना चांगले उत्पन्नही मिळत आहे. विदर्भ, मराठवाडा, खानदेश, पश्चिम महाराष्ट्रातही या व्यवसायाला चांगला वाव आहे. यातून शेतकऱ्यांना आर्थिक हातभार मिळून त्यांच्या विवचना कमी होण्यास मदत होऊ शकेल.

उडदामाजी...

उडीद या पिकाला मध्यम ते भारी, पाण्याचा उत्तम निचरा होणारी जमीन आवश्यक असते. क्षारयुक्त, खोलगट, पाणधळ तसेच उतारावरील हलकी, निक्स जमिनीत उडीद पिकाची लागवड करू नये. तुलनात्मकदृष्ट्या या पिकाखाली जळगाव, उस्मानाबाद, औरंगाबाद, अकोला, बुलढाणा आणि धुळे जिल्ह्यात अधिक क्षेत्र आहे. भारी, काळ्या जमीनीमध्ये आणि वार्षिक सरासरी ६००-७५० मी.मी. पावसाच्या भागात हे पीक चांगले येते. मध्यम, भारी जमिनीतसुद्धा या पिकाचे समाधानकारक उत्पादन मिळते. फुलोरा येण्याच्या काळात पाऊस पडल्यास दाणे पोसले जाऊन उत्पादन अधिक मिळते. निचऱ्याची जमीन तसेच पोयट्याची जमीन या पिकासाठी योग्य असते. या पिकाला मुगाप्रमाणेच पूर्वमशागत करावी. मिश्र पीक असल्यास मुख्य पिकाची मशागत पुरेशी होते. या पिकाला हेक्टरी २० किलो ग्रॅम नत्र आणि ४० किलोग्रॅम सुफुराची मात्रा द्यावी. उडीद हे कडधान्य पिक मध्यम ते भारी जमिनीत घेतले जात असल्याने जमिनीची खोल नांगरट करून जमीन भुसभुशीत करणे आवश्यक असते. मुगाचा पहिला मोठा पाऊस पडून गेल्यावर ट्रॅक्टरने हॅरो मारून घ्यावा. यामुळे वेळेकडे फुटून काडी कचरा वेगळा होतो. ही घसकटे, काडी, कचरा व्यवस्थित वेचून घ्यावा. कुळवाच्या एक दोन पाळ्या द्याव्यात. म्हणजे जमीन भुसभुशीत होऊन पेरणी योग्य होईल. पिकाचे अपेक्षित उत्पादन मिळवण्याच्या दृष्टीने हेक्टरी रोपांची संख्या योग्य प्रमाणात असणे आवश्यक आहे. पेरणी करताना पुरेसे बियाणे आणि योग्य अंतरावर पेरणी करणे हितावह ठरते. उडीद पिकाकरीता १५ ते २० किलो प्रति हेक्टरी बियाणे वापरवा. दोन ओळींमध्ये ३० सेंमी आणि दोन रोपांमध्ये दहा सेंमी अंतर ठेवून पेरणी करावी. महाराष्ट्रात हे पीक खरीप हंगामात घेण्यात येते. पिक वेळेवर निघून रब्बीची पूर्व मशागत करण्यास वेळ मिळतो. दोन ओळीतील अंतर ३० सें.मी. ठेवून हेक्टरी १५ ते २० किलो बियाणे पेरवा. पेरणीपूर्वी

बियाण्याच्या रायझोबियम जीवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया केल्यास उत्पादनात साधारणपणे १० ते २० टक्के वाढ होते. एक हेक्टरसाठी लागणाऱ्या बियाण्यास जीवाणूचे दीड पाकीट पुरते. पेरणीनंतर दोन ते तीन आठवड्यांनी १० सें.मी. अंतर ठेवून विरळणी करावी. सिंदखेड १-१, नं- ५५ आणि जी- ६-७ हे जुने वाण महाराष्ट्रात बऱ्याच दिवसांपासून लागवडीखाली आहे. टी-९ या लवकर येणाऱ्या वाणाची लागवड मोठ्या प्रमाणात करण्यात येत असून यापासून जास्त उत्पादन येते. यामुळे कमी पावसातही त्याच्या उत्पादनात विशेष घट येत नाही. अलिकडेच भाभा आण्विक संशोधन केंद्र, ट्रॉम्बे मुंबई आणि पंजाबराय कृषि विद्यापीठ, अकोला यांनी संयुक्तरीत्या संशोधन केलेली टी.ए.यु - १ ही जात विदर्भासाठी प्रसारीत केलेली आहे. पेरणीपासून तीन आठवड्यांनी पहिली खुरपणी करावी. आवश्यकतेनुसार आणखी एक खुरपणी १५ दिवसांनी करावी. या पिकाला मुगाप्रमाणेच मुख्यतः मावा, पिसू, भुंगरे आणि पाने खाणाऱ्या अळीचा उपद्रव होतो. मावा ही कीड पानांच्या मागच्या बाजूस राहून रस शोषण करते. या किडीचा प्रादुर्भाव दिसू लागताच त्यांच्या बंदोबस्तासाठी बी.एच.सी. १० टक्के भुकटी हेक्टरी २० किलो वारा शांत असताना धुरळावी. उडीदाच्या पिकावर मुख्यतः भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होऊन पाने पांढरी होऊ लागतात. रोगाची लक्षणे दिसू लागताच ३०० पोताची गंधक भुकटी हेक्टरी २० किलोग्रॅम या प्रमाणात वारा शांत असताना धुरळावी. प्रतिबंधक उपाय वेळेवर न केल्यास पीक हातचे जाण्याची भीती असते. सुमारे ७० ते ७५ दिवसात पीक तयार होते. पीक तयार झाल्यावर उपटून शेंगा तोडून वेगळ्या कराव्यात. शेंगा चांगल्या वाळव्यानंतर बैलांच्या सहाय्याने तुडवून किंवा काठीने बडवून मळणी करावी. नंतर उत्पणणी करून बी अलग करावे. साठवण करण्यापूर्वी धान्य एक दोन दिवस उन्हात वाळवावे. हेक्टरी सरासरी ६०० ते ७०० किलो उत्पादन मिळते.

श्री म्हणजे सिस्टिम ऑफ राईस इंटेंसिफिकेशन. ही एक भात लागवडीची सुधारीत पध्दत आहे. या पध्दतीने भात लागवड करण्याची सुरुवात १९८० च्या दशकात मादागास्कर या देशात झाली. सुमारे १९९७ पर्यंत ही पध्दत बाहेरच्या देशांना माहीत नव्हती. सन १९९९ मध्ये ही पध्दती चीनमध्ये पहिल्यांदा घेण्यात आली. सन २००० पासून ही पध्दती एकूण १५ देशांमध्ये वापरण्यात येते. जमीन, पाणी, मजूर आणि भांडवल अशा उपलब्ध स्रोतांपासून भाताचे उत्पादन जास्तीतजास्त मिळविणे तसेच शेतकरी आणि श्रावक यांचा फायदा कसा होईल आणि निसर्गाचे संतुलन राहिल हा प्रमुख उद्देश श्री पध्दतीचा कसा आहे. श्री पध्दतीमुळे प्रकाश संश्लेषणाची परिणामकारकरीत्या अभिक्रीया होऊन मुळांची वाढही चांगली होते. प्रत्येक रोपाची निरोगी वाढ होऊन मुळांची वाढही चांगली होते. प्रत्येक रोपाची निरोगी वाढ होऊन किड, रोग यापासून संरक्षण होते. पाण्याचे प्रमाण कमी लागून ४० टक्के इतकी पाण्याची बचत होते. जमिनिची सुपिकता वाढते आणि भाताच्या उत्पादनात वाढ होते.

भातासाठी श्री पध्दत

शेती लागवड

पर्यायि वाईनसाठी द्राक्षांचा

फळांची विरळणी

जाणून घ्या

फळझाडावर प्रमाणापेक्षा जास्त फळे झाली तर झाडाला ती पेलवत नाहीत. त्यामुळे त्यांची विरळणी करावी लागते.

खाद्या फळझाडावर असलेल्या फळांमधून काही फळे काढून टाकणे यास फळांची विरळणी असे म्हणतात. फळयादीच्या अवस्थेदरम्यान आणि वेळेवरून फळांच्या विरळणीला लवकरची विरळणी आणि उशिरा विरळणीला उशिरा विरळणी असे म्हणतात. फळझाडावर प्रमाणापेक्षा अधिक फळधारणा झाली तर फळांची गर्दी वाढते. गर्दीमुळे काही फळे आकाराने लहान किंवा वेडीवाकडी वाढतात. त्यामुळे एकूण उत्पादनात घट येते. तसेच अधिक फळधारणा झाल्यानेतर ती सर्वच्या सर्व फळे पोसण्याची झाडाची कुवत कमी पडल्यामुळे फळांची गळ होते. त्यामुळे झाडातील अन्न वाया जाते. फळझाडांची फळे पोसण्याची कुवत लक्षात घेऊन त्या प्रमाणात फळे राखली तर फळयादीच्या काळात फळांची वाढ आणि शाखीय वाढ यामध्ये समन्वय साधला जातो.

गोड घवीच्या द्राक्ष लागवडीच्या तुलनेत वाईनसाठी वापरण्यात येणाऱ्या आंबट द्राक्षांच्या लागवडीसाठी कमी खर्च येतो आणि बाजारातही त्याला चांगला भाव मिळतो. त्यामुळे या जातीच्या द्राक्षांची लागवड करणे हा चांगला पर्याय आहे.

जमिनी, इटली, स्पेन, फ्रान्स, अमेरिका, कॅनडा, दक्षिण आफ्रिका या देशात ८० ते ९० टक्के द्राक्षाची लागवड वाईनसाठी उपयुक्त असलेल्या जातींची करतात. याउलट आपल्याकडे ७५ ते ८५ टक्के द्राक्ष लागवड ही गोड ताज्या फळांच्या जातींनी होते. वाईनसाठी आंबट जातींची द्राक्ष उपजत असतात तर ताज्या फळांसाठी तसेच मनुके तयार करण्यासाठी गोड जाती उपयुक्त असतात. वाईनसाठी प्रति एकरी द्राक्ष लागवडच्या तुलनेत गोड जातीच्या द्राक्ष लागवडीस दुप्पट खर्च येतो. तसेच वाईन जातींची द्राक्षे आंबट असल्यामुळे पीक संरक्षणाला खर्च कमी लागतो, पाणी कमी लागते आणि हलक्या जमिनीवरही चांगले उत्पादन मिळू शकते. शिवाय आंबट असल्यामुळे पीक संरक्षणाला खर्च कमी लागतो, पाणी कमी लागते आणि हलक्या जमिनीवरही चांगले उत्पादन मिळू शकते. शिवाय आंबट द्राक्षांच्या घडाना आकार देणे, विरळणी करणे. यासाठीचा मजुरी खर्च लागत नाही. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे वाईनच्या द्राक्षांना शेतात गोड द्राक्षांच्या तुलनेत दुप्पट ते तिप्पट भाव मिळतो. म्हणून स्थानिक स्तरावर जर वाईन तयार करण्याचे लघुउद्योग जर सुरू झाले तर शेतकरी वाईन जातीच्या द्राक्ष लागवडीकडे वळतील.

शेतमारु ठेवा तारण

शेतीमालाची हंगामात एकदम आवक वाढून भाव कोसळतात. अशा परिस्थितीत बिगर-नाशवंत शेतमाल तारणात ठेवल्यास शेतकऱ्यांची आर्थिक नड भागते. तसेच काही कालावधीनंतर शेतमालाचे भाव वाढून त्याचा फायदा होतो. कृषी पणन मंडळाने ही योजना १९९० पासून यशस्वीपणे राबवली आहे. शेतमालाचे बाजारभाव कमी झाल्यास शेतकरी आपला माल बाजार समितीकडे तारणात ठेवून त्या मालावर बाजार समिती ६ टक्के व्याजदराने १८० दिवसांच्या मुदतीकरिता शेतकऱ्याला तात्काळ कर्ज उपलब्ध करून देते. बाजार समित्यांनी शेतकऱ्यांना दिलेल्या कर्ज रकमेची प्रतिपूर्ती पणन मंडळमार्फत केली जाते. या योजनेअंतर्गत तूर, मूग, उडीद, सोयाबीन, करडई, धान, ज्वारी, बाजरी, मका, चणा, हळद या शेतमालाचा समावेश करण्यात आला आहे. या शेतमालाच्या त्या दिवसाच्या बाजारभावाच्या ७५ टक्के रकम तारण कर्ज म्हणून दिली जाते. काजू, बीची बाजारभावाने होणाऱ्या एकूण किमतीच्या ५० टक्के किंवा १५ रुपये प्रति किलो यापैकी कमी असणारी रकम शेतकऱ्यास

माहित आहे का?

मिळेल. बेदाणा शेतमालाच्या बाजारभावानुसार एकूण किमतीच्या ५० टक्के किंवा ३०,००० रुपये प्रति टन यापैकी कमी असणारी रकम दिली जाईल. बेदाण्यासाठी ८ टक्के व्याजदर आहे.ज्वारी, बाजरी, मका, गहू या पिकांसाठी बाजारभावानुसार एकूण किमतीच्या ५० टक्के अथवा ५०० रुपये प्रति किंटा यापैकी कमी असणारी रकम मिळेल. या योजनेच्या लागूसाठी नजीकची उत्पन्न बाजार समिती अथवा कृषी पणन मंडळाचे मुख्य अथवा विभागीय कार्यालयाशी संपर्क साधावा.

